Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 184. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 26, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 26-го ВЕРЕСНЯ 1996 р. Ч. 184. РІК CIII.

Завершено формування Кабінету Міністрів України

Київ (Р. Р.). — Президент України Леонід Кучма видав низку указів про призначення чільних керівників в Уряді.

Зокрема, віцепрем'єр-міністром України призначено Віктора Пинзеника, державним міністром України з питань промислової політики та паливно-енергетичного комплексу — Анатолія Мінченка. Ці і попередні призначення здійснено на пропозицію прем'єр-міністра Павла Лазаренка і вже практично завершено формування складу Кабінету Міністрів України.

Іншими президентськими указами призначено Анатолія Засуху головою Київської обласної державної адміністрації та звільнено з посту віцепрем'єр-міністра Анатолія Кінаха та Василя Сінька з посту голови Київської обласної державної адміністрації, у зв'язку з переходом на іншу працю.

Новий склад Кабінету Міністрів України, згідно з Конституцією, покликаний забезпечувати фінансову, цінову, інвестиційну та податкову політику, а також сферу праведлаштування та соціяльного забезпечення населення.

Україна хоче зробити чорнобильський саркофаг безпечнішим

Київ. — Міністер довкілля Юрій Костенко сказав 24-го вересня, що Уряд переглядає своє становище щодо чорнобильського саркофагу, в якому минулого тижня спостерігалася ядерна реакція, повідомило агентство Ройтерс.

Слова Ю. Костенка є першим публічним визнанням того, що підвищення невтронної радіяції в саркофазі, збудованому нашвидкоруч в 1986 році після чорнобильської катастрофи, сталося в наслідок обмеженої ядерної реакції. Однак він зазначив, що немає достатньої інформації, щоб визначити, чи випадок становив собою справжню загрозу.

Ю. Костенко сказав, що Уряд повинен змінити свою стратегію щодо саркофагу, в якому утворилося багато тріщин, і зробити його безпечнішим. За його словами, щоб виключити можливість виникнення ядерних реакцій всередені цього спорудження, треба забрати звідти якомога більше ядерного матеріялу.

За словами міністра, вимірювальні прилади минулого тижня зареєстрували всередені саркофагу невтронну радіяцію в десятки разів вищу від звичайного рівня. Але він зазначив, що без дальшого дослідження важко визначити справжню величину загрози.

„Велика сімка", сім найбільш розвинених країн, пообіцяли виділити на закриття ЧАЕС понад 3 блн. дол. Три роки тому вирішено побудувати новий проєкт саркофагу, але покищо нічого не зроблено для його будівництва. Наступного місяця проєкт цей має обговорювати „велика сімка" на своїй зустрічі в Парижі.

Поширюються відносини між Україною і ЗЕС

Київ (Р. Р.). — Тут у п'ятницю, 20-го вересня, Президент України Леонід Кучма зустрівся з генеральним секретарем Західньо-европейського союзу Жозе Кутілейро. Під час зустрічі обговорено питання поглиблення співпраці між Україною і ЗЕС.

Ж. Кутілейро зазначив, що питання про надання відносинам України із ЗЕС статусу асоційованого партнерства розглядатиметься по закінченні міжурядової конференції країн-учасниць ЗЕС наприкінці нинішнього року. Пропозиції Міністерства Закордонних Справ України з цього питання, які передано раніше, гість назвав конструктивними і висловив надію на позитивне їх сприйняття у ЗЕС. Президент Кучма підтвердив бажання України поглибити співпрацю на міжнародній арені і повідомив про створення міждержавної комісії України і ЗСА, які прагнуть до стратегічного партнерства.

Ж. Кутілейро висловив задоволення результатами своєї дводенної візити в Україну, де він зустрівся також з міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком та міністром оборони Олександром Кузьмуком. Г. Удовенко та Ж. Кутілейро ухвалили спільне комюніке, у якому визнано внесок України в европейську безпеку та запропоновано почати пошук зрушення процесу конкретної співпраці між Україною і ЗЕС.

УРП стурбована

Київ (Р. Р.). — Українська Республіканська Партія оприлюднила заяву, у якій висловлено занепокоєння з приводу підписання в Мінську угоди щодо співпраці між службами безпеки країн СНД. Цей крок УРП розцінює як особливо загрозливий для національної безпеки України.

„Ми глибоко занепокоєні тим, що суть цього одіозного альянсу приховується навіть від вищого законодавчого органу України", — пишуть керівники УРП в оприлюдненій заяві. На думку авторів документу, ці таємні акції відбуваються на тлі активізації російських спецслужб в Україні, особливо в Криму, а деякі відповідальні керівники „діють поза правовим полем України", зраджуючи її національні інтереси", підписуючи угоди, що суперечать її невтральному статусові.

Представники СБУ пояснили, що їхня участь в нарадах керівників органів безпеки та спецслужб держав-учасників СНД зумовлена необхідністю координації зусиль для боротьби з організованою злочинністю, тероризмом, нелегальною міграцією, наркотиками, контрабандою, торгівлею зброєю. У підписаних документах відображено випрацювання механізму співпраці та передбачено необхідність виконання міждержавної програми спільних заходів боротьби з організованою злочинністю та іншими видами небезпечних злочинів у країнах СНД. Програму підписав 17-го травня Леонід Кучма.

Згадана нарада є органом, рішення якої мають рекомендаційний характер. Учасники наради обговорили також доцільність створення Ради керівників органів безпеки та спец-служб країн-учасниць СНД. Остаточне рішення з цього питання має розглянути і прийняти Рада керівників держав СНД. На нараді підписано протокол про співробітництво в галузі оперативного розшуку, пояснили представники пресової служби СБУ.

Україна і Литва скріпили відносини

Вільнюс. — Україна і Литва підписали низку угод про поглиблення співпраці між двома країнами, повідомила 23-го вересня УНІАР.

„Ці документи окреслили шлях нашого дальшого співробітництва", — сказав президент Литви Альгірдас Бразаускас після зустрічі зі своїм українським колегою Леонідом Кучмою, який перебував у цій балтійській країні з офіційною візитою.

Обидва президенти поставили свої підписи під спільною деклярацією, у якій зазначено, що головною метою зустрічі є надання відносинам між обома країнами нового імпульсу в контексті створення в Европі нової системи безпеки.

Україна і Литва докладатимуть усіх зусиль для підтримання співробітництва і взаєморозуміння в Европі, надаючи особливої уваги розвиткові дружніх відносин зі сусідніми державами, дотриманню прав людини і національних меншин, сказано в деклярації.

Згідно з документом, Литва підтримує прагнення України встановити відносини з НАТО у рамках програми „Партнерство для миру", а Київ з розумінням ставиться до бажання Вільнюса інтегруватися в Північно-атлантійський оборонний союз. Україна також виступає за створення в Европі без'ядерних зон, оскільки вона сама відмовилася від атомної зброї.

Делегації підписали також тимчасову угоду між урядами двох країн про взаємні поїздки громадян, договір про уникнення подвійного оподаткування і ряд інших домовлень.

Президент України поклав вінок до підніжжя пам'ятника на меморіялі загиблих за незалежність Литви.

Україна розраховує на збільшення допомоги

Київ (Р. Р.). — Тут прем'єр-міністер України Павло Лазаренко зустрівся з першим заступником президента Европейського банку реконструкції і розвитку Рональдом Фрименом.

Під час розмови Р. Фрімен зазначив, що є всі підстави сподіватися, що допомога Україні у 1997 році зросте із 4 екю на душу населення до 15 екю. Гість сказав, що йому прикро, оскільки ЕБРР досі не давав належної допомоги Україні. Але сьогодні, коли в ЕБРР з'явився представник України, европейський банк має намір виправити становище.

П. Лазаренко просив керівництво банку звернути особливу увагу на необхідність допомоги Україні в забезпеченні електроенергією, що пов'язано із працею атомних електростанцій, а також з необхідністю реформування вугільної промисловості.

Проходять зміни в уряді Греції

Атени. — Грецький прем'єр-міністер Костас Сімайтіс, який під час минулого кінця тижня у парляментарних виборах здобув велику перемогу, відразу, бо вже у понеділок, 23-го вересня, взявся за справу переорганізування нового кабінету міністрів, щоб могти перевести зміни у закордонній та економічній політиці країни.

К. Сімайтіс, який успадкував це становище від прем'єр-міністра Папандреу минулого січня та зарядив вчасні парляменарні вибори з надією отримати мандат для своїх реформ, приобіцяв зліквідувати грецький безмежний та неефективний бюрократизм і замінити його працею та справністю.

Офіційні чинники твердять, що він напевно змінить Герасімоса Арсеніса, міністра оборони, котрий постійно намагався збільшити військову готовість Греції, витрачаючи для того більйони долярів.

Від самого початку свого урядування новикий прем'єр-міністер намагається переконати ЗСА та Европейський союз, що Греція розпочала нову еру спілкування з іншими народами, еру яка полягатиме на співпраці, а не на конфронтації. Західні дипломати стверджують, що прем'єр-міністер К. Сімайтіс взявся послідовно до праці та сподіються, що у недалекому майбутньому вже буде можна побачити ним запроваджувані реформи.

Японія остерігає іранців

Ню Йорк. — Міністер закордонних справ Японії Юкігіко Ікеда під час зустрічі в Ню Йорку з керівником іранського зовнішньополітичного департаменту Алі Акбаром Велаяті закликав Тегран негайно відмовитися від підтримки терористів на Близькому Сході.

Японський міністер підкреслив, що міжнародна спільнота „занепокоєна з приводу деяких дій Ірану", деякі країни є певні, що Тегран має безпосереднє відношення до терористичної організації Гамас, яка веде збройну диверсійну боротьбу проти Ізраїля. Тому Тегран, якщо його державний провід не байдужий до думки світу, мусть „конкретними діями подолати недовір'я до своєї політики".

А. А. Велаяті, відповідаючи на ті звинувачення і поради, дав до зрозуміння, що іранський уряд не має наміру змінювати своє наставлення, оскільки Іран надає організації Гамас „тільки моральну, а не матеріяльну допомогу".

На думку міністра закордонних справ Ірану, мирний процес на Близькому Сході в його сьогоднішній формі не є конструктивний і нездатний привести до позитивних вислідів. А. А. Велаяті гостро засудив Ізраїль за розбудову жидівських поселень на Голанських пагорбах. Іранці вважають, що вже одне це унеможливлює мир і спокій в регіоні.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ВІДКРИЛАСЯ ВИСТАВКА ТВОРІВ П. ГЕЙДЕКА

КИЇВ. — Тут в Українському Домі відкрилася виставка творів художника-живописця із Дрогобича Петра Гейдека, під назвою „У просторі візіолізму". Маляр почав займатися живописом у 48 років. Він — член Спілки художників України, а праці його представлені у Третьяковській галерії в Москві та у Львівській картинній галерії. У Києві праці П. Гейдека демонструють вперше.

П. ЛАЗАРЕНКО ОБІЦЯЄ ПОГАСИТИ УСІ БОРГИ

КИЇВ. — Прем'єр-міністер України Павло Лазаренко повідомив, що Уряд ухвалив постанову, згідно з якою до кінця грудня мають бути погашені всі борги із заробітної платні працівникам бюджетної сфери. Він сказав, що український Уряд вжив „надзвичайних заходів" з метою поповнення бюджету і Верховна Рада несправедливо звинувачує урядовців у бездіяльності щодо вирішення цього питання. За словами прем'єр-міністра, Уряд змушений витрачати величезні суми грошей на обслуговування зовнішнього боргу перед Росією і Туркменістаном, а борг бюджетним організаціям та установам на сьогодні становить три більйони 15 млн. гривень.

ЛЬВІВ'ЯНИ СВЯТКУЮТЬ

ЛЬВІВ. — Тут 21-го вересня розпочалися святкування з нагоди 740-ої річниці заснування міста. Протягом двох днів тут тривав ярмарок „Скарбниця Лева", на якому було представлено товари, і відбувся конкурс за звання „Львівська марка". Відбулися також автоперегони „VI гран-прі Львова", заключний етап конкурсу „Чарівна Львів'янка-96", концерти, забави, імітована військова парада, мальовнича маніфестація з участю представників найдавніших ремісничих об'єднань Львова. Учасники свята мали нагоду не лише побачити безліч цікавих і необхідних речей.

„ЧУМАКИ" ГОСПОДАРЮВАТИ ВМІЮТЬ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — Тут відбувся всеукраїнський семінар-нарада з питань тваринництва, його учасники відвідали державний племінний завод „Чумаки" і дослідну агрофірму „Наукова". Семінаристів приємно здивував високий рівень цих господарств і вони з задоволенням цікавилися досвідом їх праці. Від Уряду в семінарі взяв участь заступник прем'єр-міністра Михайло Зубицький, який зазначив, що треба виробити найсприятливішу стратегію господарювання для кожного реґіону, виходячи з місцевих умов.

ОПТИМІСТИЧНА ПРОГНОЗА

КИЇВ. — Голова правління Національного Банку України Віктор Ющенко зазначив, що курс гривні у 1997 році не лише буде стабільним, але й зростатиме її вартість. За попередніми висновками, вважає Ющенко, один долар коштуватиме 1.50—1.56 гривні. Сьогодні один долар коштує 1.76 гривні. Доповідаючи на сесії Верховної Ради 20-го вересня, В. Ющенко зазначив, що третій квартал цього року був оптимальним для проведення грошової реформи. Своєчасність її підтвердили результати, досягнуті на фінансовому ринку за час її проведення. За станом на 16-го вересня з обігу готівкової валюти було вилучено понад 230 трильйонів карбованців, а сьогодні відсутня тенденція відпливу цих грошей у тіньову економіку.

КАРБОВАНЦІ МОЖНА ВИМІНЯТИ НА ГРИВНЮ ДО 15-ГО ЖОВТНЯ

КИЇВ. — Уряд України дозволив особам, які не встигли виміняти гроші з поважних причин, зробити це до 15-го жовтня. Гроші можна виміняти як фізичним, так і юридичним особам у регіональних управліннях Національного Банку України за рішенням місцевих державних адміністрацій.

ПОДАРУНОК ДЛЯ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ

КИЇВ. — Міністер юстиції України Сергій Головатий і директор місії урядової Агенції міжнародного розвитку ЗСА в Києві Грегорі Гюгер підписали меморандум про взаємопорозуміння між двома відомствами. Присутній на церемонії підписання амбасадор ЗСА Вільям Міллер зазначив, що з прийняттям Конституції Україна потребує передової техніки, тому Уряд ЗСА найближчим часом надішле для Міністерства Юстиції комп'ютерне обладнання і технічну допомогу на суму 230, 000 дол. Крім того, Агенція міжнародного розвитку ЗСА впродовж двох років надаватиме допомогу у фінансуванні заходів з інформування населення України про права і обов'язки громадян згідно з новою Конституцією.

ТЕАТР ЛЯЛЬОК ПЕРЕЙДЕ В ІНШЕ ПРИМІЩЕННЯ

КИЇВ. — Київська державна адміністрація передала приміщення колишнього кінотеатру „Дніпро" Київському Театрові Ляльок. За словами директора театру Миколи Петренка, рішення зумовлене наказом Президента України Л. Кучми про звільнення культових споруд. В результаті, театрові ляльок до кінця року належить звільнити попереднє приміщення, у якому раніше містилася синагога. Нове приміщення для театру може з'явитися через 4–5 років, оскільки будинок кінотеатру „Дніпро" пограбовано і зруйновано. Отже треба починати з пошуків грошей для реставрації, сказав Петренко.

ТЕРНОПІЛЬСЬКІ МЕДИКИ ЛІКУЮТЬ СЕВАСТОПІЛЬСЬКИХ МОРЯКІВ

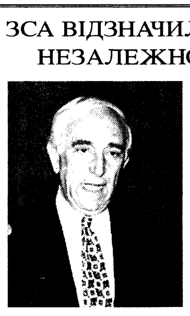
СЕВАСТОПІЛЬ. — Лікарі з Тернополя почали надавати кваліфіковану медичну допомогу українським морякам, представникам севастопільської „Просвіти" і учням українських кляс міста, повідомила 23-го вересня УНІАР. Медики, які прибули сюди на вересень-жовтень у рамках програми шефства над українською флотою, приймають пацієнтів у двох мобільних клініках, розміщених в автобусах „Мерцедес". Дентисти, які вживають сучасне обладнання, закуплене діяспорою, обслуговують щодня по 20-30 осіб.

ЧОРНИЙ ЛЕЛЕКА

ЛЬВІВЩИНА. — Тут у Сокальському районі біля села Рекленець вже три роки з'являється рідкісний птах, занесений у „Червону книгу" — чорний лелека. Їх залишилося дуже мало і селяться вони в лісах, далі від людей, хоча всім іншим нагадують звичайного біло-чорного лелеку. Мешканці Рекленця вважають це доброю прикметою — у їхніх лісах відроджується лелечий рід.

ЗАКОНОДАВЦІ ЗСА ВІДЗНАЧИЛИ РОКОВИНИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Вашінгтон (Р. Л. Хомяк). — П'ять років після проголошення своєї незалежності, З'єднані Стейти Америки були у багато гіршій ситуації, ніж Україна за такий же період часу.

Сен. Ф. Лотенберґ
Світлив Яро Бігун.

Такі думки висловлювали американські законодавці в середу, 18-го вересня, на прийнятті для відзначення п'ятої річниці незалежності України, яке відбулося в історичній залі, знаній як „Кокус рум", у сенатському будинку ім. Расселла.

До раніної історії ЗСА також звернувся Володимир Горбулін, секретар Ради національної безпеки й оборони України. Виступаючи з головною промовою по-англійськи, він зацитував слова англійського філософа і ідеолога американської революції Томаса Пейна: „Ті, які надіються жати блага свободи, мусять зазнати втому у підтримуванні її (свободи)". І тут доктор наук і колишній будівельник грізних ракет додав: „Ми україн-ці, з нашим досвідом повністю розуміємо мудрість цього принципу".

Тринадцять членів Сенату і Палати Репрезентантів виступали на прийнятті, наголошуючи досягнення України, і хоч за стінами залі гарячка передвиборчої кампанії

(Закінчення на стор. 4)

ЗУСТРІЧ З МІНІСТРОМ УКРАЇНИ

В суботу, 28-го вересня, о 10-ій. ранку у генеральному консуляті України в Ню Йорку, 240 East 49th St., відбудеться зустріч міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка з керівниками місцевих українських організацій.

В АМЕРИЦІ

НА ПОЧАТКУ ЦЬОГО ШКІЛЬНОГО року значна кількість шкіл у великих містах країни переживає кризу переповнення, котру через політичні та фінансові позакулісні махінації ніяк не можна розв'язати. Поки політиканти вирішують як бути, тисячі учнів у публічних школах не мають приміщень і учителі змушені проводити лекції на сходах, коридорах і всяких інших невідповідних для навчання місцях. У Лос Анджелесі, щоб розв'язати проблему переповнення, вирішено навчання проводити круглий рік і на початку всі протестували, але час показав, що це можливе до здійснення. Тепер над такою розв'язкою застановляється також і Ню Йорк, бо покищо іншої розв'язки не має.

У СВІТІ

У СЕРЕДУ, 18-ГО ВЕРЕСНЯ, при березі біля місцевости Канґнунґ у Південній Кореї на мілині знайдено північно-корейського підводного човна. Державні органи безпеки Південної Кореї негайно почали розшуки за членами залоги, у перестрілці вбито дев'ятьох північно-корейських членів залоги згаданого підводного човна, одного зловлено живим, а 11 були вбиті таки членами диверсійно-десантного загону Північної Кореї. Досі Північна Корея на тему цього підводного човна не дала жодних коментарів, але у понеділок, 23-го вересня, заявила, що їхній підводний човен, який зазнав технічних пошкоджень, повинен бути повернений негайно. Південна Корея уважає таку вимогу Північної Кореї „неоправданою".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Популізм не популярний

Продовжуючи тему редакційної з 20-го вересня, вертаємося до проблеми телевізійних дебат між кандидатами на пост президента ЗСА. Позбавивши тексаського багатія можливости взяти участь у згаданих дебатах нарівні з Биллом Клінтоном і Робертом Долом, спеціяльна комісія все ж залишила для засновника Реформістської партії шанс на майбутнє: мовляв, якщо наступні соціологічні опитування засвідчать, що Росс Перо дістає дедалі більшу підтримку у спільноті, то тоді неґативне рішення може бути замінене на позитивне.

Чи таке можливе? Напевно, що ні. Все, що Р. Перо збирається сказати, можна, мабуть, окреслити одним терміном: популізм. Той факт, що дотепер за кандидата-реформіста висловилося шість відсотків опитаних, в добрий спосіб характеризує громадян нашої країни — це розважливий, політично зрілий народ, який уміє відсівати зерно від полови.

„Популюс" у перекладі з латиніи— народ. Звідси й термін „популізм", тобто висунення нереалістичних, але популярних, звабливих у конкретній ситуації льозунґів та обіцянок задля досягнення певних політичних цілей. Популіст — це політичний діяч, який добре відчуває настрої мас і вміє на цьому грати. Такого сенсу слово „популізм" набуло саме тут, у З'єднаних Стейтах Америки, задовго до Р. Перо. Наприкінці минулого сторіччя, коли країна бурхливо індустріялізувалася, коли розбудовувалися міста і посилювався вплив капіталу, а разом з тим зростало невдоволення мас, їхнє недовір'я як до демократів, так і до республіканців, виникла у 1891 році — щось дуже подібне до теперішньої ситуації!— третя партія, яку так і назвали: популістська. У президентських виборах 1892 року її підтриало дев'ять відсотків голосуючих — не набагато більше, ніж має прихильників теперішній популіст Р. Перо. Окрема популістська партія, певна річ, не змогла потривати довго і за декілька років організаційно злилася з демократами. Цілком можливо, що цим скінчить і партія Р. Перо. Але може й ні, бо ніколи не переведуться люди, які вірять найбільшій популістській омані: що складні суспільні проблеми можуть мати прості розв'язки.

Гарні обіцянки, солодкава демагогія не потребують ні історичного досвіду, ні спеціяльного вишколу, ні логічного обґрунтування. У тоталітарній совєтській імперії ніхто нічого нікому не обіцяв, бо люди жили і працювали в умовах примусу, однак з моментом розпаду СССР, коли запаморочені комуністичною ідеологією маси ще нездатні були відрізнити демагогію від конструктивних проєктів, популізм, маючи безмежне поле для попису, буйно розквітнув. І він не зів'яне, поки є багато знедолених людей, невдоволених умовами життя, непевних щодо власного майбутнього. З цього темного контексту можна виснувати соціологічну формулу: будь-яке більш-менш масове розчарування стає поживним ґрунтом для популізму. І навпаки: якщо популізм користується попитом, то це означає, що в суспільстві щось негаразд. Як наприклад, в Росії, де ліві партії, експлуатуючи популістські гасла, все ще зберігають великий вплив у суспільстві. Більше того: до популізму вдається і уряд, і парлямент, і президент Єльцин, під час виборчих кампаній знову й знову оживлюючи надію на відновлення „великої Росії", замість розв'язувати дійсні проблеми народного життя.

Можна сказати, що популізм, зокрема його правна форма, віддавна іманентний, традиційний для російської дійсности. Досить згадати підступні популістські заклики Леніна: „владу — трудящим", „землю — селянам", „фабрики — робітникам", які зовні виглядали дуже привабливо, а в собі ховали порожнечу або цілком протилежний зміст.

З розвитком демократії популізм дедалі витончується, рафінується. Під цим оглядом, мабуть, було б навіть цікаво послухати Р. Перо, який вважає,що ні Демократична партія, ні Республіканська вже не дають собі ради зі завданнями, що постають перед Америкою на переломі сторіч. Не виключено, що Р. Перо сказав би щось не просто критично-дошкульне, але також і поважне, як от здатність чи нездатність демократів і республіканців прийняти виклик, який несе нам усім XXI століття з його економічними і моральними проблемами. На жаль, ті проблеми, скоріше за все, будуть такими скомплікованими, що ніякий популізм не поможе.

Д-р Мирослав Харкевич

ЗАБУТИЙ ГОЛОКОСТ

Школи, телевізія, кіно, радіо, повінь книжок пригадують постійно про страхіття „голокосту", що його спричинником був звироднілий німецький нацизм з Гітлером у проводі. Уся ця „голокостоманія", як її назвав жидівський публіцист Альфред Ліліенталь, намагається применшити, заглушути, заперечити невимовну кривду, що її заподіяв українській нації в тому самому столітті, на десять літ раніше, російський комунізм у проводі зі Сталіном, Лазарем Каґановичем, Постишевим, Яковлевим, Камінським, Калініним, Молотовим і тисячами їм подібних катів.

Джеймс Мейс з Гарварду у своїй книжці „Голод в Україні 1932-33 років" назвав цей голокост-голод плянованим актом ґеноциду, під час якого мільйони жертв були приречені на жахливу повільну смерть. Василь Гришко в книжці „Український голокост", а Мирон Долот в книжці „Екзекуція голодом — скритий голокост" стверджують, що історія не знала страшнішого злочину проти цілого народу. Відомий американський вчений Роберт Конквест у книжці „Жнива смутку" пише, як скоро світ забуває найбільші злочини, коли їхні жертви чи нащадки тих жертв не мають змоги про цей злочин пригадувати. Український голокост був ретельно сплянованою акцією Москви, своїм маштабом цей комуністично-російський злочин не має собі рівного. Ленін, що його деякі демо-лібeрали і так звані „інтелектуали" уважають за одного з найбільших гуманістів, цинічно визнавав, що наукова база диктаторства лежить в його абсолютному застосуванні, а патріотизм, релігія і приватна власність мусять бути ліквідовані і заступлені льояльністю до партії та її вождя. Сталін признавався, що він мусить знищити селянство „як клясу".

Солженіцин обрахував, що від 1918 до 1953 року в совєтських концентраках згинуло 60 мільйонів людей, а ще десять мільйонів каралися і гинули в тюрмах. Інструментом терору НКВД згробив навіть дітей, що були змушені доносити на своїх товаришів, батьків і вчителів. Був час, що половину в'язнів в таборах становили діти. Один дванадцятилітний українських хлопчина в час голодового теорору дістав вісім років карних таборів за дві картоплини, знайдені у його кишенях.

Згубну ролю відограло масове переселення із сіл до міст. Мільйони часто неграмотних, найбідніших, занедбаних сільських пролетарів ішли до міст творити „новий робітничий кляс". Нова пролетарська еліта також була неграмотна. Тих, що відкрито говорили по-українськи, стріляли на вулицях, священиків вішали за те, що вони були священиками. Вже в 1921-22 роках Троцький допровадив до голодної смерти кілька мільйонів українських селян. Максим Літвінов, фаворит Західньої Европи, заборонив будь-яку харчову допомогу Україні. В Мурманську одні кораблі розвантажували зерно для Совєтського Союзу, а в інші завантажували українську пшеницю для Німеччини.

Нагла і непродумана індустріялізація потребувала колосальних фондів, їх повинна була дати рабська праця в колоспах. Тим часом голод дійшов до Кубані і Дону та спинився на російсько-українському кордоні. На українські села накинулися 50,000 міських комуністичних функціонерів, а з ними йшла ще й мародерна Червона армія, що залишала за собою спалену землю. На ланах будували обсерваційні вежі і стежили, щоб ніхто голодний не вкрав ні колосинки, за що карали як за крадіжку „соціялістичного майна". Найважливіше поводилися з дітьми. Їх звозили до „дитячих міст", тобто на відкриті поля без даху над головою, а ранком закостенілі тіла українських дітей зникали. Несміли спроби інших країн допомогти голодуючим Калінін назвав „політичним обманом", а Сталін під кінець 1933 року створив комітет, щоб заселити росіянами опорожнілі українські села і хати. Одначе сморід від гниючих трупів змушував москалів втікати геть.

А що говорив на це ситий західний „цивілізований" світ? Появилися деякі фотографії, відбулося кілька млявих демонстрацій. Щоб не дражнити Москви, краще не цікавитися її „внутрішніми справами", — говорилося в Европі. Французький прем'єр Едвард Герріот відбув заздалегідь режисеровану поїздку в Україну і назвав інформації

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Р. Рибак

ШОТЛЯНДІЯ І ШОТЛЯНДЦІ

Шотляндія має англійську назву "Scotland", вона ґаллійського походження і означає „мандрівник". Країна займає майже одну третину північних британських островів і за площею приблизно дорівнює американському стейтові Мейн. Більшість шотляндців живе на низині (lowlands), хоч вона значно менша від гірської частини (highlands). Між тими двома географічно різними краями є очевидні культурні різниці.

Жителі гірської частини організуються у родові громади, себто клани. Кожний клан має свій тартан — клітчасту кольорову матерію, з якої шиють „кіль". Це складчаста (плісована) спідниця, яка сягає до колін чоловіків, що її носять. Вони теж вживають вовняний плед у вигляді чотирикутного шматка тканини, який заступає плащ. Клани продовжують кельтійську культуру і є римо-католиками, а жителі низини переважно пресвітеріяни, які не визнають церковної ієрархії, крім священика, і говорять "Scots", що основується на англійській мові.

Ледве п'ять мільйонів шотляндців живуть на батьківщині. Мільйони їх шукають щастя у цілому світі, досягаючи помітних успіхів у політиці, бизнесі, науці. Для загального прикладу згадаймо хоч деякі імена вихідців зі Шотляндії: Вілліям Жардін, купець-підприємець, що створив „великий магазин Гонк-Конґу", Джан Пол Джовнс, що служив у морській фльоті ЗСА і Росії, і Джан Мюїр, захисник природи та батько американських національних парків. І хоч сумно для нації втрачати найкращих синів і дочок, на щастя, ті, що залишилися, зуміли знайти місце у модерному розвитку світу і здобути для себе певні вершини життя, що стали синонімами для Шотляндії!

Історики вважають, що яких сім тисяч років тому перші поселенці Шотляндії прибули з інших частин Британії або европейського суходолу. Вони вживали знаряддя з кременя і будували човни. Від того часу багато змінилося, бо були інвазії за інвазіями римлян, варягів, норманів... Подружжя між англійськими і шотляндськими королівськими родами зв'язували їх теж політично. Шотляндським католицьким монархам не вдалося втримати владу, коли запекла релігійна полеміка між католиками і протестантами охопила обидві країни... Договір про унію з 1707 року офіційно і остаточно з'єднав шотляндський уряд з англійським. Це створило З'єднане Королівство як основу Британської імперії. І хоч Шотляндія політично і економічно залежна від Великобританії, тобто не є самостійною державою, все ж таки як нація задержала свої права і власну національну культуру. Шотляндія має власну юридичну систему і власну Церкву. Має свою систему освіти і свій центральний уряд. Вважають, що шотляндець, який живе на низині, різниться від південного англійця так, як „мисливці африканської пустелі Калягара від тих, що постійно їздять до праці в стейті Ню Джерзі".

Сучасний рівень розвою технології, зокрема комп'ютерська галузь знання, допомогли містові Інвернес стати кращим бизнесовим центром, ніж Лондон і Рим, в ділянці технології інформації. Тому і в шотляндських горах розвинулася нова індустрія, яка разом з тим не руйнує довкілля.

Яких сто років тому Ґлязґо було мільйоновим містом, дуже індустріяльним, відомим на всіх континентах з будови кораблів і залізниць. Тепер у місті людей менше, однак завдяки їхній енерґійній вдачі і архітектурним спорудам визнано його „містом европейської культури".

Зовсім інший характер має столиця Шотляндії Единбурґ. Це місто ніколи не було промисловим, славу йому здобули професії у ділянці права і медицини. Надзвичайний розвій мистецтва і науки у XVIII сторіччі став відомим як шотляндське прояснення (Scottish enlightenment). Це був европейський філософічний

(Закінчення на стор. 3)

Ол. Шпилька

Вітри доби, виклики часу

Майбутний дослідник діяспори легко прийде до висновку, що життя і зацікавлення українців поза батьківщиною проходило ізольовано від проблем довкілля.

Візьміть будь-який український часопис ЗСА чи Канади і намагайтесь довідатись про ставлення українців до актуальних проблем місцевого суспільства. Взяти б:

Яке наше ставлення до одностатевих подруж?

По якому боці барикад наші позиції щодо абортів і різних методів запобігання вагітности? З якого віку дітей годиться інформувати про „факти життя" і способи уникнення неплянованих народжень серед підростаючого покоління?

Як ми визначались щодо права носити зброю із необмеженою можливістю її закупу та права кожного мати власний арсенал кулеметів із бронепробивною якістю куль?

Відкритою лишається невиразність ставлення щодо леґальної і нелеґальної іміґрацій у країни нашого поселення, зокрема масового переїзду наших земляків до т. зв. далекого зарубіжжя. Підтримувати це переселення народу, чи стримувати?

У київському молодечому часописі знаходимо вістку, що минулого року зі Львова та околиць виїхало 140,000 осіб. Багато це чи мало? Заохочувати людей залишати свою батьківщину, чи осуджувати їх за це? Якщо заохочувати, то потрібні відповідні заходи і можливості влаштування цих „туристів" і іміґрантів на землях нового поселення.

Згідно зі соціологічними опитами більшість наших земляків України сидять на валізках, сподіваючись виклику чи віз на мандри у далеке зарубіжжя. Чи готовий наш ЗУАДК і ми з ним до здійснення цих сподівань?

До невеликої громади стейту Огайо недавно переїхала ціла околиця з України разом із своїми духовниками обох обрядів і паствою. Декілька осіб залишилось, бо не всі повірили балачкам про американські гаразди, даровану ковбасу і водку з пивом.

Масова іміґрація безперечно стане „застриком" в житті діяспори. Дехто тривожиться обезлюдненням України. Побоювання безпідставні. Існує переконання, що китайці і корейці зацікавлені поселенням на наших землях. Мабуть, на них доведеться надіятись.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Про мову установ під зарядом Уряду України

Минулого місяця ті, що їздили на 3-ій Науковий конґрес Міжнародної Асоціяції Україністів, мали змогу запримітити такі дивні недержавні прояви в українській державі:

1. Під час перевірки на київському летовищі видають туристам нововидруковані посвідки: коли відвідувач приїхав, доки віза дійсна, ціль поїздки — і все це російською мовою. Також дрібним письмом є навіть нотатка — англійською мовою.

2. На концерті в Києві, у Палаці „Україна", на відзначення п'ятиліття незалежности України, — квитки були по-російськи (видані ще міністерством культури СССР).

3. Квитки на поїзд („Укразалізниця") вже є двомовні — з першою мовою російською.

4. Коли мені пропав баґаж на деякий час, то на летовищі в Бориспoлі відмовилися виповняти відповідні папери українською мовою, тільки по-російськи, — „бо так вимагає начальство".

5. При всім цім, як приємно було, що у далекому Харкові квитки Харківського українського драматичного театру (також ще видруковані міністерством культури УССР) — були українською мовою. Цей же самий театр (режисер Ігор Борис) прекрасно поставив „Мікадо" у сучасному варіянті, включно із насвітленням саме сучасної мовної проблеми.

Отже, це не звичайні люди гальмують введення української мови — це головні або малі урядові установи або установи, пов'язані з ними.

Лариса Онишкевич
Лоренсвілл, Н. Дж.

Ольга Мак

КАТЕДРА УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ, ЧИ КАФЕДРА МАЛОРОСІЯНСТВА?

VIII

Правда, дещо в ньому зроблено й позитивне. От хоч би „віддано назад" пару десятків „ґ", напевно, не без того, щоб не було і якихось інших слушних змін, про які, не маючи правопису під руками (дістати ніде не можна), важко міркувати. А втім — це справа науковців. Та все ж ненауковцеві правопис чужих слів, хоч би й у самій передмові, тхне малоросійщиною. Наприклад, невже ми аж такі телепні, щоб не могли засвоїти, в яких запозичених словах пишеться „г", а в яких „ґ"? І як наслідок такої безграмотности маємо скандальний випадок на найвищому дипломатичному рівні. Та й взагалі оця відверта тенденція спрощення нашої мови, насильне випростовування гнучкости її стилістики, намагання спримітизувати, засмітити непотрібними запозиченнями і якимись калікуватими новотворами справляють враження, що ми, збагативши нашу технічну й наукову термінологію, одночасно відкотилися назад на ціле століття у нашій мовній культурі. Відкотилися, бо не пішли вперед.

Щодо найновішого правопису. Нема сумніву, що в „Орфографічній" комісії брали участь мовнознавці, вповні відповідаючі важливості свого призначення. Віримо глибоко й твердо у живучість нашої науково-мовної засадничости. Але переконуємося, що, на жаль, довговічна колонізаційна політика своє жниво збирає навіть у наукових святинях. Сумно бо стрічати на вигнанні, наприклад, професорів „кафедри української мови Київського університету ім. Т. Шевченка", які володіють мовою на рівні пересічного учня неповної середньої школи, безсилі здобутися на якусь нову тезу, а тим більше обґрунтувати її. Був і такий випадок на телевізійній програмі, що на питання про архаїзми у творчості Т. Шевченка ми почули приголомшуючу відповідь від „професора київського університету": „панщина". Мовляв, панщина вже більше не існує, то й назва її стала архаїзмом. Було б негідно обвинувачувати таких професорів чи й університет, який тримає їх на професорських посадах — обвинувачувати треба цілу систему, що навмисно зводила українські наукові заклади до такого низького рівня, зокрема у галузях гуманітарних наук. І чи буде великим гріхом спитати: а скільки ж у тій найновішій правописній комісії було справжніх науковців, а скільки „професорів кафедри української мови"? Скільки членів стояло на засадах пізніших правописів, а скільки було за повернення до Харківського? Чи Євген Сверстюк не мав жодного однодумця? Таки нікогісінького?! І, врешті, чи найновіша правописна комісія працювала в демократичних обставинах, чи під Дамоклевим мечем „органів управління"? А виразніше сказавши, чи не було серед комісії й таких, які, тримаючись за полу старої номенклятури, в засаді були проти всяких українських правописів? Хай це питання не буде образою, бо воно логічно напрошується, зокрема після того, як через два роки після виходу правопису пролунав розпучливий Маніфест української інтеліГенції (а слово „інтеліГенція" через „г" таки звучить дуже не-інтеліґентно), під яким знаходимо також підписи чотирьох членів правописної комісії.

Власне, в самому Маніфесті для людей, що слідкують за подіями в Україні, нічого несподівано-нового не було. Але несподіваною була пекуча бурхливість обурення, гніву й нещадних обвинувачень проти Уряду. В Маніфесті читаємо: „Сьогодні вже не тільки за межами України, а й у самій Україні поновився кількасотлітній стратегічний курс, 'Україна без українців', курс на знищення української нації під прикриттям 'загальнодемократичної', 'загальнослов'янської', загальноправославної демагогії, що завжди слугувала нашим гнобителям". І далі: „Руйнації зазнає фундаментальна наука. Фактично знищується Національна Академія Наук, що дала світові таких видатних учених як Вернадський, Грушевський, Палладін, Патон, Глушкова та інші. На межі фізичного виживання перебувають науковці, вчителі, лікарі, культосвітні працівники. Все це дає підстави зробити висновок: національна мова й культура дратують органи управління як у столиці, так і в областях, їм чиниться активний опір, їх переслідується. Створюється абсурдна ситуація. Наш народ упродовж століть, всупереч заборонам і цькуванням, оберігав і викохував рідну мову, і тепер, у самостійній державі, йому доводиться боротися за її порятунок".

Реасумуючи це все, поставмо перед собою питання: чи ми можемо сприйняти останній правопис, виданий вже в незалежній Україні у 1993 році, законним? А друге питання: чи наукова установа при Оттавському університеті має бути катедрою чи кафедрою?

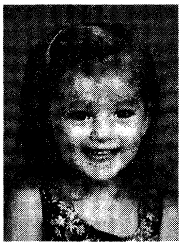
На кінець трохи моралі.

З давньої давнини всім народам знаний культ мертвих, зокрема предків. Скрізь кладовища вважаються священними місцями, а могили шанується далеко більше, ніж живих. Пізніше виник обряд поклоніння символічним могилам Незнаного Вояка. У нас в Україні козацьким могилам поконялися цілими століттями, хоч уже частенько ці могили від давности осідали і поростали деревами. Цих могил по нашій землі розкидано сотнями, а в кожній з них спочивають сотні героїв, що поклали життя за якусь справу. Та далеко більше могил у нас поза рідною землею — по холодній сибірській тундрі, поза Уралом, на Камчатці, Сахаліні і ще десь, і ще десь... Ми не знаємо, де ті могили і ніколи не дізнаємось. І ніхто до них ніколи не прийде, не помолиться над ними, не покладе польової квіточки. Ані не вбираємо ми символічних могил незнаних мучеників. То, може, бодай будьмо настільки гідні, щоб не зневажати їхньої пам'яті, кидаючи під ноги ті осяги для добра народу, за які вони заплатили життям. Маймо сором!

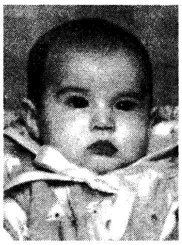
Нові члени Українського Народного Союзу

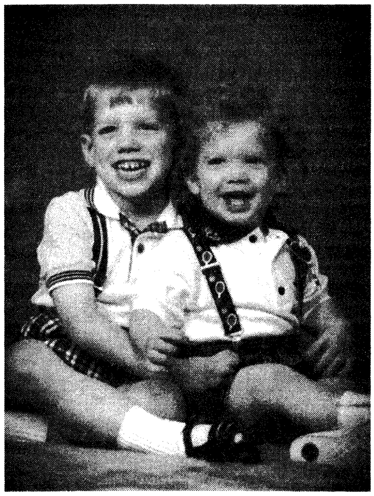
Орест Роман Пиндус, син Ірини Білоніжки Пиндус і Романа Ярослава Пиндус, новий член 214-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж. Вписав свого синочка Ореста Романа в члени УНСоюзу тато Роман Ярослав Пиндус.

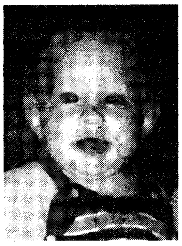
Таїса Люїз Хамуляк, доня Нори і Маркіяна Хамуляк, нова членка УНСоюзу 214-го Відділу при УСВТ „Чорноморська Січ“ в Нюарку, Н. Дж. Забезпечили свою внучку Таїсу в УНСоюзі бабуся Іванка і дідусь мґр Іван Хамуляк.

Наталя Анна Заперник, доня Матвія і Наді Заперник, нова членка УНСоюзу Відділу 291-го в Клівленд, Огайо. Вписали свою внучку Наталю в члени УНСоюзу бабця Віра і дідо Євген Палка. Дідо є предсідник цього 291-го Відділу УНСоюзу.

Олександер Й. Вирста Бровн (зліва) і його братик Стефан А. Вирста Бровн, сини Ніни й Рональда Вирсти Бровн, нові члени УНСоюзу 307-го Відділу в Бостон, Масс. Забезпечила своїх внучків Олександра і Стефана бабуся Анна Вирста.

Микола Павло Ґаховський, син Віри Маріянни, новий член 183-го Відділу УНСоюзу в Дітройті, Миш. Вписали свого внука Миколу в члени УНСоюзу бабця Ольга і дідусь Богдан Ґаховський.

Микола А. Музика, син Олі й Олеся Музики, наймолодший новий член УНСоюзу 388-го Відділу в Бей Гарбор, Фльорида. Вписали свого синочка Миколу в члени УНСоюзу мама Оля і тато Олесь Музика.

Джесіка Лаврен Хроміяк, доня Василя і Наталки Хроміяків, наймолодша членка УНСоюзу 163-го Відділу в Філядельфії, Па. Вписав до УНСоюзу свою внучку Джесіку дідусь Василь Хроміяк. Управа 163-го Відділу УНСоюзу бажає дідусеві Хроміякові кріпкого здоров'я, щастя на довгі роки, а маленька внучка Джесіка, щоб росла здорова на потіху родині й українській громаді. Вся родина дідуся Василя Хроміяка завжди була і є членами УНСоюзу.

ЩИРА ПОДЯКА ОРГАНІЗАТОРАМ УНСОЮЗУ БУДІВНИЧИМ НАШОЇ УСТАНОВИ

За 7 місяців 1996 р. першунами — найкращими організаторами булй:

Марія Хомин забезпечення	42 члени Відд. 888 Торонто	2,216,000
Лонгин Старух. забезпечення	30 членів Відд. 172 Окр. Нюарк	727,000
Мирон Пилипяк забезпечення	22 члени Відд. 496 Вашінґтон Стейт	105,000

Ґратулюємо нашим першунам і бажаємо ще більших успіхів. Хто залишиться першунами до кінця року?

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНСОЮЗУ

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Хто бажає вступити в ряди УНСоюзу, просимо звертатися до Вашого секретаря, повищих організаторів або прямо до УНСоюзу на число телефону **(800) 253-9862**, у Ню Джерзі **(201) 451-2200**, а в Канаді на ч. **(800) 670-5463**.

75-літній ювілей храму

24 серпня ц.р. українська православна церква св. Тройці в м. Торп, Висконсин, відзначала 75 років від заснування. На святкування поїхали автобусом хористи церкви св. Михаїла з Міннеаполісу, Мн.; 4 священики і 2 прислужники, а також деякі парафіяни; разом 40 осіб. В церкві св. Тройці була відслужена урочиста Св. Літургія. Чудово співав хор церкви св. Михаїла під диригуванням Галини Корсунь.

Під час Літургії ми почули змістовну проповідь на тему святкування, а також було зачитано привітання Архиєпископа Антонія, голови Консисторії УПЦ в ЗСА, та привітання Єпископа Паїсія. З нагоди 5-ої річниці проголошення вільної, незалежної України було прочитано „Послання Собору Єпископів УПЦ в ЗСА“.

Хор відспівав гучне „Многоліття“ та молитву за Україну — „Боже, Великий“.

Після закінчення Богослужень, на парафіяльному цвинтарі священики відслужили „Літію“ біля великого Хреста з Розп'яттям, а хор відспівав „Вічну Пам'ять“ усім спочилим парафіянам. Священики обійшли усі могилки, обкадили їх та покропили свяченою водою. Окремо помолилися над могилкою колишнього настоятеля цієї церкви о. прот. Якова Боровського та паніматки.

Парафіяни церкви св. Тройці — це переважно українські фармери. Вони дбайливо утримують свою невеличку церкву та цвинтар у доброму порядку.

По закінченні відправ усіх запросили до парафіяльної залі, де гостили традиційними голубцями, варениками та іншими стравами. Потім деякі гості й господарі вийшли на двір та розважалися співом українських народних пісень. Звуки пісень лунали довкола у свіжому, чистому повітрі. Це нагадувало декому рідне село в Україні.

На прощання знову зайшли до залі. Господарі дякували нам за те, що так гарно звеличали їхнє свято і запрошували ще приїхати до них. В свою чергу голова парафії св. Михаїла подякував господарям за гостину та запросив приїхати до Міннеаполісу на храмове свято, яке має відбутися 21 листопада. Пролунало „Многоліття“ на різні наспіви (з різних частин нашої Батьківщини). Господарі, а особливо господині, заплакали зі зворушення. Ще раз згадали, що якраз в цей день — 24-го серпня — припадає 5-та річниця проголошення незалежности України. Хор відспівав молитву за Україну та „Ще не вмерла Україна“. Розпрощалися і вирушили в дорогу.

Їхали з піднесеним настроєм, милуючись гарними краєвидами.

Ольга Змага-Хоролець

У СУБОТУ, 21-ГО ВЕРЕСНЯ, єдиний син колишнього президента, Джан Фіцджералд Кеннеді, мол., зробив несподіванку не тільки цілій країні, котра уважала його престолонаслідником американської модерної династії, але в першу чергу засобам масової інформації, коли зумів улаштувати своє вінчання у цілковитій таємниці. Його дружиною стала Керолин Бессетт, 30-річна дочка лікаря з Коннектикат, яка, кажуть, здобула прихильність покійної Джекелін Кеннеді-Онассіс, матері молодого. Вінчання відбулося у старовинній мальовничій каплиці на острові Камберленд в Джорджії, у присутності всього 40 осіб гостинного почоту.

ПОДЯКА

24-го червня 1996 року помер у Філядельфії на 89-му році життя наш найдорожчий і незабутній ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

БОГДАН СТЕФАН ГЕВРИК

колишній адвокат у Дрогобичі.

Цією дорогою сердечно дякуємо Преосвященному Владиці Володимирові Пасці за часті відвідини покійного зі св. Причастям.

Дякуємо Преосвященному Владиці Володимирові та Всечесному о. Остапові Оришкевичеві за відправлення похоронних відправ.

Сердечно дякуємо рідним, приятелям і знайомим за їхні слова співчуття, виявлені нам в зустрічах, телефоном і письмом, всім, хто взяв участь у похоронних відправах, хто вшанував покійного, зложивши датки на Святі Літургії та замість квітів на могилу, на Український Музей в Ню Йорку.

НА ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ зложили:

Віра й Ігор Климпуші, Павлина і меценас Іван Скочиляси, Марія Шуст, Володимир Яців, Lynn and Joe Mongeluzi, Cynthia Weidner, парафія УКЦеркви св. Михаїла в Дженкінтавні, Па.

В пам'ять покійного на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку зложили:

родина Пільків — 200 дол.; Анна і д-р Роман Алиськевичі — 100 дол.; Стефа і Михайло Бабяки — 100 дол.; Ліда і Мирон Базарі — 100 дол.; Ярина Турко і д-р Филип Бодроки — 100 дол.; д-р Наталія і д-р Іван Коропецькі — 100 дол.; Христина і Богдан Певні — 100 дол.; Наталія і Маркіян Титли — 100 дол.; Надія і Маріян Цьолки — 100 дол.; Марія Шуст — 75 дол.; Іван Винник — 50 дол.; Зірка і д-р Роман Воронки — 50 дол.; Ольга і Мирон Гнатейки — 50 дол.; Марія і д-р Мирослав Лабуньки — 50 дол.; Надія і Анатоль Питлярі — 50 дол.; Татіяна і д-р Андрій Тершаковці — 50 дол.; Адріянна Титла — 50 дол.; Анна Титла — 50 дол.; Надія і Маркіян Титли – 50 дол.; Нестор Титла — 50 дол.; Катерина і Ярема Цьолки — 50 дол.; Христина і Юрій Ференцевичі — 50 дол.; д-р Марта і Ростислав Хомяки — 50 дол.; 67-ий Відділ СУА — 50 дол.; Дарія Байко — 25 дол.; Марія Тершаковець і Роман Ґавриляк — 25 дол.; Лукія і Теодозій Гриціви — 25 дол.; Ліда і Орест Ґлюти — 25 дол.; Дзвінка і Борис Захарчуки — 25 дол.; Ольга Левицька — 25 дол.; Анна Матковська та Надія і Френк Опушинські — 25 дол.; Олімпія і Володимир Роговські — 25 дол.; Яра і Зенон Снилики — 25 дол.; Христина і Богдан Турченюки — 25 дол.; Марта Турчин – 25 дол.; Марта Шиприкевич і Роман Волчук — 25 дол.; Володимир Яців — 10 дол.

СИН з дружиною і внуки.

Забутий...

(Закінчення зі стор. 2)

про український голодомор „нацистською пропагандою“. Хоч Вашінґон, Лондон, Париж знали правду, але задля „доброго бизнесу“ домагалися офіційного визнання Совєтського Союзу, що і сталося.

Москві активно сприяв відомий драматург Джордж Бернард Шов, що з допомогою відомих Гаммерів з купкою американських і англійських промосковських письменників вибілював як міг московських злочинців. Вічною ганьбою вкрив себе амбасадор Дейвіс ще в 1937-38 роках в книжці „Місія до Москви“, в якій повторював стару брехню. Головним оборонцем московських злочинів в Україні був відомий українофоб Максим Літвінов. Одначе апоґею неправди досягнув Волтер Дуранті, наркоман-збоченець, англійський кореспондент „Ню Йорк Таймс“, що в приватних розмовах подавав число жертв голодомору на 10 мільйонів, а офіційно писав про „неіснуючий голод“. За це удостоївся провести інтерв'ю із Сталіним, був нагороджений відомим лівацьким журналом „Нейшен“ і „Ню Йоркер“ та вихвалюваний в московській „Правді“ самим Радеком.

На велике признання і вдячність заслуговує Малколм Маґґеридж з „Манчестер Ґардіян“, що намагався, як міг, сказати правду і публічно назвав Дуранті найбільшим брехуном, якого стрінув у своїй 50-літній журналістичній кар'єрі. Ще сьогодні апологети комуно-російських злочинів, а в першу чергу українського голодового голокосту, виправдовують ці злочини історичною конечністю — повалити Гітлера. В жодній російській енциклопедії нема згадки про Великий голод, а Енциклопедія російської історії, видана в Каліфорнії, промовчує 1933 рок, ніби він ніколи не існував. Пригадаймо ще і ще раз світові, як звертався Мандель Хатаєвіч до 50,000 тисяч російських убивць, що йшли мордувати голодом українських селян: „Викиньте через вікно свій буржуазний гуманітаризм, дійте як большевики, гідні товариша Сталіна“.

Говорім, кричім правду про український голокост, як діти самого Ісуса Христа і воскреслої матері України!

Шотляндія...

(Закінчення зі стор. 2)

рух, який орієнтувався на раціоналізм, тобто джерелом пізнання вважав розум та логічне пов'язання дійсности і досвіту. Завдяки цьому рухові багато шотляндських талантів зробило свою країну, зокрема Единбурґ, осередком великої европейської цивілізації. Цього року Інтернаціональний фестиваль в Единбурґу відзначив 50-ліття свого існування. Продовж минулих років кожного літа відбувались тут найкращі і найбільші святкування мистецтва, що своїм способом, якістю виконання приваблювали не тільки пересічних туристів, але й найкращих знавців світу.

Тільки неповна одна п'ята території країни надається до землеробства. Фармери, що продовжують родинну традицію, вирощують головно ячмінь, овес і пшеницю. Між іншим, ячмінь вживають у пивоварстві та у виробі відомої горілки „скач віскі“.

Почуття гумору — це вроджений хист кожного шотляндця. Багато є анекдот відносно його чутливого наставлення до ощадности і економічного використання життєвих ресурсів. А що суперництво між шотляндцями й англійцями ще не погасло, свідчить цей короткий епізод: один дня англієць, з дозою сарказму, завважив, що „в Англії овес їдять тільки коні, а в Шотляндії їдять люди“. На це преспокійно відповів шотляндець: „Тому Англія відома з коней, а Шотляндія — з людей“!

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ ОСЕРЕДОК „ТРИЗУБ“ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
ділиться сумною вісткою з членами і громадою, що в середу 18-го вересня 1996 р. у Філядельфії, на 63-му році життя помер

бл. п.

СТЕФАН ІСЬКІВ

довголітній член футбольної ланки, та член головної управи УСО „Тризуб“.

Горем опечаленій дружині, дітям, родині тут і в Україні, і приятелям наше глибоке співчуття.

УПРАВА УСО „ТРИЗУБ“

З великим болем ділимося сумною вісткою з рідними і приятелями, що 23-го вересня 1996 р. з волі Всевишнього відійшов у вічність по тяжкій недузі на 41-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, СИН і БРАТ

бл. п.

БОРИС МИЦЬО

ПАРАСТАС відбудеться 26-го вересня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин. Похоронне Богослуження о год. 9-ій ранку 27-го вересня в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. Опісля тіло покійного буде поховане на Gate of Heaven Cemetery, в East Hanover.

Залишені у смутку:

дружина — ВІРА з сином ОЛЕСЕМ
мама — ВІРА
сестра — РОКСОЛЯНА ГАЛІБЕЙ з родиною
зять — МИРОН ПОТЕЖНИЙ з родиною
родини — МИЦІ
— ПАКОШІ
— УКРАЇНСЬКІ і
— ПОТЕЖНІ
ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні.

Ділимося сумною вісткою, що 18-го вересня 1996 р. після довгої хвороби відійшла від нас на 66-му році життя, наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА і ТЕТА, роджена в Судовій Вишні на Україні

св. п.

ІРИНА ЗАХАРЧУК
з дому СВІТЕНКО

ПОХОРОННІ відправи відбулися в Cherry Valley, N.Y. в церкві св. Томи 21-го вересня 1996 р.
ПОХОРОН відбувся в South Valley Cemetery.

У глибокому смутку:

сини — ОРЕСТ
— ІГОР з дружиною СИНДІ і сином АНДРІЙКОМ
доня — ХРИСТЯ МОТТ зі сином МИХАЙЛОМ
сестри — БОГДАННА ЗАЧКЕВИЧ з родиною
— ЛЮНЯ СИДОРОВИЧ з мужем МИРОНОМ і родиною
сестрінка — МАРТА СКАТТО з мужем ВАЛЕНТІНОМ і дітьми
сестрінок — РОМАН ГИВЕЛЬ

Законодавці…

(Закінчення зі стор. 1)

зростала, члени Конгресу повністю уникали міжпартійних суперечок; республіканці й демократи говорили тільки про успіхи України, про конечність дальшої допомоги їй у цей перехідний період, давали належне один одному за співпрацю над законодавствами, які пов'язані з українськими справами, і говорили про громадський вклад американців українського походження (себто їх виборців). А виступали тут законодавці з округ, в яких українці володіють немалими бльоками голосів — з Мишигену, Ню Йорку, Ню Джерзі, Мериленду. Але не тільки з тих стейтів. Чемпіонат у боротьбі за допомогу Україні має республіканський сенатор Міч МекКоннелл з Кентакі, де українських голосів небагато. У своєму виступі він подав найновіші суми, які його комісії вдалось зберегти для України в тій частині американського бюджету, яка призначена на закордонну допомогу. При тому він згадав також старання свого демократичного колеги, сенатора Френка Лотенберга з Ню Джерзі, а той подивляв терпеливість українського народу, його трудолюбивість і стремління до свободи, та обіцяв берегти зобов'язання ЗСА перед Україною.

Мериленці — конгресмен Стені Гоєр і сенатор Пол Сарбейнс — заввважили, що Україна досягла більше за своїх перших п'ять років, ніж Америка. С. Гоєр наголосив ролю українських миротворчих військ у гарячих точках світу. П. Сарбейнс згадав свою довготривалу співпрацю з українськими американцями і сказав, що „ми віддихнули з радістю", коли п'ять років тому Україна стала незалежною. А як доказ процвітання відносин між Америкою й Україною він навів створення спільної комісії, яку очолюють Президент Леонід Кучма і віцепрезидент Алберт Гор.

Конгресменка Ніта Лові з Ню Йорку високо оцінила партнерство, яке існує між Україною і ЗСА, та згадала свої поїздки в Україну у 1993 і 1994 роках, де відвідала лікарні та зустріла Президента Кучму. А присутнім на прийнятті заявила, що вважає своїм привілеєм і честю представляти їх у Конгресі.

Конгресмен Дейв Велден з Фльориди зазначив, що у його окрузі знаходиться Кейп Канаверал, і він сподіється бачити старт українських ракет з космодрому ім. Кеннеді.

Конгресмен Джан Дінгел з Мишигену згадав, що рік тому він був в Україні і бачив, як там утверджується демократія і як Україна займає належне їй місце у світі, „як Україна виходить з темноти на світло свободи". Він також згадав про свою участь у відзначу-ваннях щорічних Тижнів поневолених націй і заявив, що мрії тих літ сповнилися.

Конгресмен Бенджамін Гілман з Ню Йорку, який десятками років висував українські питання в Конгресі, з приємністю повідомив про прийняття резолюції Палати Репрезентантів у справі п'ятиріччя України. Звертаючись до присутніх на залі, він закликав їх попрацювати з тими членами Конгресу, які не в курсі щодо потреб України, і також закликав американських українців відверто підносити зі своїми свояками в Україні такі справи, як енергетика, ринкова система, боротьба з корупцією. „Україна мусить зрозуміти, — додав він — що ЗСА являються її справжнім другом".

Білий Дім на прийнятті представляла Мелан Вервір, асистентка дружини президента Клінтона, яка є українського походження.

Господарем прийняття був сен. Карл Левін з Мишигену, а спонзорами — Український Конгресовий Комітет Америки, від імені якого виступав його президент Аскольд Лозинський, і Українська Американська Координаційна Рада (слово її голови Уляни Дячук прочитав Ігор Гавдяк, вашінгтонський представник УАКР).

Архиєпископ Української Православної Церкви Антоній прочитав молитву на початку прийняття, а о. Іван Бура, ректор Української Католицької Семінарії у Вашінгтоні, прочитав заключну молитву. Директор вашінгтонського бюра УККА Михайло Савків був майстром церемоній.

О. Гаєцька — лавреат літературної премії

Коли минулого року у Видавництві „Веселка" появилася чепурна та гарно ілюстрована книжечка оповідань, казок і віршів для молодшого шкільного віку пера Ольги Гаєцької під назвою „Допоможіть ангеликові" ,з малюнками Лариси Іванової та передмовою Софії Майданської, то було чим втішатися не тільки авторці, але й усім, кому дорога доля української дитини. Зокрема тому, що книжечка самим сво-їм виглядом вабила до се-бе, а взявши її до рук маленький читач поринав у казковий світ і захоплювався пригодами та переживаннями своїх українських друзів, які живуть далеко від золотоверхого Києва, синього Дніпра та таємничого шуму лісів Карпат, бо аж в Америці.

Ольга Гаєцька у своїх оповіданнях, казки та віршики вкладає незбагненне багатство українського слова та зрозуміння дитячої душі, бо вони поломять увагу малого слухача, але й також маленький читач радо бере цю книжечку в руки, бо друк гарний, виразний, відповідного розміру, малюнки веселі та примагливі, а оповідання, казки і віршики такі цікаві. „Мамо, мамо! — викликує маленька першокласниця у Ню Йорку, читаючи книжечку, — тут про мене написано!" та ще з більшим завзяттям береться читати далі. А поважний школярик у далекому Харкові, під враженням прочитаного, розказує батькові про те, що колись таки поїде в ту далеку Америку, де також живуть українські діти, які так як і він радіють, що є держава Україна, вивчають її справжню минувшину та мріють, як їй допомогти в майбутньому.

Тому й не дивно, що знавці дитячої літератури в Україні зуміли оцінити ці вийняткові здібності О. Гаєцької та запропонували її на літературну нагороду.

У липні О. Гаєцька отримала повідомлення, що стала лавреатом премії ім. Олени Пчілки. Премія складається з диплому, нагрудної медалі та грошової винагороди. У листі директор Видавництва „Веселка" і голова жюрі літературної премії ім. Олени Пчілки Ярема Гоян і головний редактор Василь Василешко пишуть: „Раді сповістити, що Видавництво „Веселка" відзначило Вас премією імені Олени Пчілки за Вашу прекрасну, сповнену світла, лагідності і душевного тепла, книжку ,Допоможіть ангеликові' за Вашу сподвижницьку працю в діяспорі на благо розвитку української культури, за виховну працю в Союзі Українок Америки в Ню Йорку з українськими дітьми. Сердечно Вас вітаємо з високою відзнакою! Хай ця премія видатної української письменниці, матері геніяльної Лесі Українки, окрилює Вашу світлу душу, допомагає Вам осягти нових успіхів"!

У вересні відбулося урочисте вручення нагород, кілька тижнів опісля О. Гаєцькій доручено диплом і нагрудну медалю, бо грошову винагороду авторка призначила на закуп українських книжок для зрусифікованих шкіл у східніх областях України.

О. Гаєцька

Ольга Гаєцька — уродженка міста Стрия, що розгорнулося на березі ріки тієї ж назви поблизу Львова. Дитячі роки проводила в старовинному Радехові, де батько провадив адвокатську канцелярію. Та не довго тривало щасливе дитинство, бо батька московсько-большевицькі орди повезли далеко на Північ у незнані сибірські простори, де він і згинув. Мати, не витримавши розлуки та втрати, померла. Ольга залишилась сиротою, а тим часом вже повзло наступне лихоліття нашого сторіччя — Друга світова війна. Воєнне лихоліття закинуло майбутню письменницю аж на береги гостинної землі Вашінгтона, де вона, завжди пам'ятаючи про батьківську та материну самопосвяту для добра свого народу, вирішила й сама чимсь прислужитись поневоленій Україні. У діяспорі її знають як авторку багатьох сценаріїв, що їх ставила з дітьми, та численних оповідань, казок і віршів, які поміщувала у газетах і журналах української Америки, зокрема у журналі Союзу Українок Америки, „Наше Життя" на сторінці „Нашим дітям".

Своєю працею для добра отих найменших, в серцях яких треба було плекати іскру любови до далекої незнаної України, вона знайшла оте вдовлення праці для рідного народу. Те вдоволення відчувається у кожному її оповіданні, казці, віршику та передається малому читачеві. Мабуть, саме це вміння передавати радість, вдоволення, лагідність та теплоту любови до України вирізнило її серед цілого ряду дитячих письменників. Премія імені Олени Пчілки є заслуженою відзнакою творчости О. Гаєцької.

Х. В-Ф

У КОПЕНГАҐЕНІ В ПОНЕДІЛОК, 23-го вересня, посеред досі небаченого у Данії пресового затемнення, розпочали наради міністри оборони ЗСА та восьми європейських країн про безпеку Прибалтійського реґіону. Наради будуть зосереджуватись виключно на можливостях включення трьох країн Прибалтики, колишніх республік СССР, Латвії, Литви та Естонії у західні оборонні структури, без того щоб вони були частиною Америкою провадженого НАТО. У розмовах, які тривали два дні, брали участь: секретар Департаменту оборони ЗСА Віллям Перрі, міністер оборони Данії Ганс Гаккеруп, секретар оборони Британії Майкл Портілло, міністер оборони Німеччини Фолькер Рує і міністри оборони Швеції, Голяндії та міністри оборони згаданих трьох країн Прибалтики. Одначе, ще на передодні цих розмов вирішено, що у Копенгаґені не буде зроблено жодних рішень.

В'ячеслав Чорновіл у Чикаґо

Місто Чикаґо гостинно приймало тисячі делегатів, що приїхали на конвенцію Демократичної партії, щоб номінувати Билла Клінтона на ще чотири роки президентства у ЗСА. На конвенцію було запрошено ряд осіб з політичних партій України, як учасників демократичного процесу номінації президента. Між запрошеними був голова НРУ В'ячеслав Чорновіл з дружиною Атеною, що очолює Союз Українок в Україні. Було також запрошено голову Демократичної партії України Володимира Яворівського, але з якихось причин він на конвенцію не прибув.

26-го серпня Товариство Рух Допомоги Незалежній Україні в Чикаґо при співучасти Українського Конгресового Комітету та Українсько-Американської Координаційної Ради влаштували зустріч в культурному осередку так званого українського села в місті Чикаґо з В. Чорноволом, який є також депутатом Верховної Ради та редактором популярного часопису „Час-Time". На зустріч з В. Чорноволом прийшло багато людей. Її відкрив голова Руху Чикаґо д-р Богдан Ткачук, а вечором провадив адвокат Юліян Куляс, котрий представив гостя, який був у Чикаґо вже кілька разів. Ю. Куляс коротко розповів про дисидентські роки гостя та про часи, коли написав книгу „Лихо з розуму", а відтак поневірявся в совєтських концтаборах.

У своєму виступі В. Чорновіл переважно говорив про перебіг засідання Верховної Ради під час перегляду та затвердження нової Конституції України. У Верховній Раді опинилися особи, яким не подобається ні символіка України, ні гимн, ні те, що державною мовою в Україні має бути мова українська. На тлі саме тих пунктів були найгостріші суперечки. Коли б не розпорядження Президента України про референдум, якщо б Верховна Рада її не затвердила, Україна напевно й досі б не мала свого Основного Закону. Верховна Рада України розпочала дальші свої засідання. На її розгляд ставляться дії депутатів, які не склали присяги народови і державі в тому, що вони боронитимуть Конституцію та будуть лояльними членами суспільства. Питання ставиться недвозначно: або вони приймуть присягу, або будуть усунуті з Верховної Ради.

Присутні на зустрічі з Чорноволом ставили ряд питань, що стосувалися політичної ситуації в Україні чи окремих осіб, як Степана Хмари, Юхима Звягільського, Олександра Мороза, Президента Леоніда Кучми, справи Криму, будівництва в Україні церков та міжконфесійних непорозумінь. Гість дав вичерпні відповіді. Між доповіддю В. Чорновола та запитаннями його дружина Атена прочитала ряд своїх віршів.

Око

Свято державности в Міннеаполісі

В неділю 25-го серпня ц.р., українська громада в Міннеаполісі відсвяткувала п'яту річницю проголошення вільної, незалежної України. Вранці в українських церквахпісля Літургії були відправлені Молебні за Україну та її народ, а ввечорі в залі церкви св. Константина відбулося урочисте відзначення цієї історичної дати, яке влаштували відділи УАКРади та УККА Міннесоти.

Мгр Люба Менжега, голова Відділу УАКРади, відкрила свято вступним словом. Головну доповідь виголосив новоприбулий з України православний священик, о. митр. прот. Роман Тарнавський. Потім хлопчики-підлітки деклямували вірші. „Клятву" Д. Павличка деклямував Петро Мегець, а Володимир Новосад вірш В. Симоненка „Український лев ". Українські народні пісні „Рута-м'ята", „Ой, ківала молодичка", „Ой, на горі, на високій", „Пісня про Україну" виконала солістка Ірина Гречко — співачка ансамблю „Веселі галичани" з України у гітарному супроводі Юрія і Романа Луциків.

Вірш Наталки Турманович „Дзвони Софії" продеклямувала Ольга Хоролець.

На закінчення виступив громадський хор „Дніпро" під керівництвом Кіри Цареградської. Він виконав пісні „Наливаймо, браття" (обр. К. Цареградської), „Малина-вишня" (сл. Луценка, муз. А. Пашкевича), „До сина" (сл. Й. Струцюка, муз. А. Пашкевича), „Україно, любов моя" (сл. Луценка, муз. І. Шамо, обр. К. Цареградської). Акомпанювала Аня Гриневич-Фріз.

На закінчення хор і присутні відспівали „Ще не вмерла Україна".

Ольга Змага-Хоролець

Відзначення Е. Гуцуляка

Під час святкувань п'ятої річниці незалежности України Президент Леонід Кучма нагородив „Почесною Відзнакою Президента України" відомого канадського громадянина, діяча та мецената Ераста Гуцуляка.

Презентація відбулася 23-го серпня в Маріїнському Палаці в Києві. Присутні були прем'єр-міністер Павло Лазаренко, колишній президент України Леонід Кравчук, колишній голова Верховної Ради Іван Плющ та багато членів Уряду та адміністрації Президента.

Ераст Гуцуляк відомий в Канаді як один із засновників та довголітній голова Канадського Товариства Прихильників Руху (тепер Канадське Товариство Приятелів України). Разом з покійною дружиною Лідою заснував Катедру Української Культури та Етнографії при Албертійському університеті в Канаді. Вони також разом, ще в початках відродження України, подарували будинок на першу амбасаду України в Оттаві. В 1995 році Ераст Гуцуляк був нагороджений Шевченківською медалею Конгресу Українців Канади за свій вклад у розвиток української спільноти в Канаді.

КТПУ

РОСС ПЕРО, КАНДИДАТ Реформістської партії у цьогорічних президентських виборах, якого не допускають брати участь у дебатах, минулого понеділка, 23-го вересня, розпочав у цій справі судовий процес в Окружному федеральному суді у Вашінґтоні. Цим способом він має намір насильно таки взяти участь у цьогорічних президентських дебатах і при тому показати, що процес, який виелімінував його з участи у дебатах є підкупний та неконституційний.